

REBELLEN

Bij het kruispunt stond een groep mannen. Het waren er een stuk of vijftien. De meesten droegen camouflagepakken. Anderen hadden T-shirts of tanktops aan. Ze deden geen enkele moeite om hun wapens te verbergen. Nestroy telde zo al vier machinegeweren. De mannen keken zijn kant op. Hij huiverde.

De school was net uit. Samen met drie vrienden was Nestroy op weg naar huis. Ze hadden hun boekentassen over hun schouders gehangen. Het was ongeveer drie kwartier lopen en in dit tempo zouden ze rond half vijf thuis zijn. Ze moesten bij het kruispunt rechtsaf.

De andere jongens waren zo druk aan het kletsen, dat ze nog niets gezien hadden. Kemal vertelde over een voetbalshirt dat hij van zijn oom had gekregen.

‘Er staat een handtekening op,’ schepte hij op tegen Irfan.

‘Waarom trek je het niet aan?’ vroeg Wahib.

‘Pff, ik ben niet gek,’ blies Kemal. ‘Dan wil iedereen eraan zitten. Straks komt er een scheur in.’

Toen tikte Kemal hem aan. ‘Wat kijk jij nou raar, Nestroy? Ben je soms jaloers op mijn shirt?’

Nestroy stak afwerend zijn hand op. Hij bleef naar de mannen bij het kruispunt staren.

Kemal volgde zijn blik. Zijn adem stakte. Ook Wahib en Irfan vielen abrupt stil.

Bij de mannen stond een zwarte minibus. Nestroys ogen gleden door de straat. Die was uitgestorven. Dat was gek, want normaal was het hier altijd druk. Het was een prima plek voor handelaars. Er stonden altijd groente- en fruitverkopers en een man die kranten verkocht. En op de hoek waar de mannen stonden, zat meestal een schoenpoetsertje. Maar nu was er niemand. Alleen die mannen. Ondanks de geweren werd Nestroy niet zozeer nerveus van hoe ze eruitzagen. Het was meer hoe ze daar stonden en hoe ze naar hem en zijn vrienden keken.

Het zweet brak hem uit. Rebellen, dacht hij.

Congo was al jaren in oorlog met zijn buurlanden. Maar er woedde ook een burgeroorlog tussen de Congolese regering en rebellen die het niet met de regering eens waren. De rebellen pleegden aanslagen en moorden op aanhangers van de president. Een week geleden nog hadden ze een zware autobom laten ontploffen in het centrum van Goma. Daarbij waren achttien doden gevallen.

En nu waren ze hier.

Zijn vader had hem vaak genoeg voor de rebellen gewaarschuwd. Nestroy wist dan ook precies waarom ze hier waren, vlak in de buurt van de school. Maar wat moesten ze doen? De mannen hadden hen allang in het vizier.

‘Wat nu?’ vroeg Kemal. Zijn stem klonk hoger dan normaal.

‘Rustig doorlopen,’ zei Nestroy.

‘Dan hebben ze ons toch zo?’ piepte Irfan.

‘Zie je die geweren niet?’ vroeg Wahib angstig.

‘Stil,’ beet Nestroy hun toe. ‘Als we weglopen, hebben ze ons zo ingehaald. Of ze gaan schieten. Misschien hebben we geluk en zijn ze vandaag niet op zoek naar kinderen.’

De groep mannen had al die tijd onbeweeglijk naar hen staan staren. Nu ze dichterbij kwamen, kon Nestroy de voorste man beter bekijken. Die had een groot, vlezig litteken op zijn wang.

‘Zo, de school is uit,’ zei de man luid.

De jongens bleven staan. Er was geen vijf meter meer tussen hen en de mannen. Hadden ze nou toch maar geprobeerd om te ontsnappen, bedacht Nestroy met spijt. Nu zou het helemaal niet meer gaan.

‘En dat is maar goed ook,’ ging de man door. ‘Sommen en Engels, wat moet je ermee? Er is veel meer te leren in het leven. Veel en veel meer...’

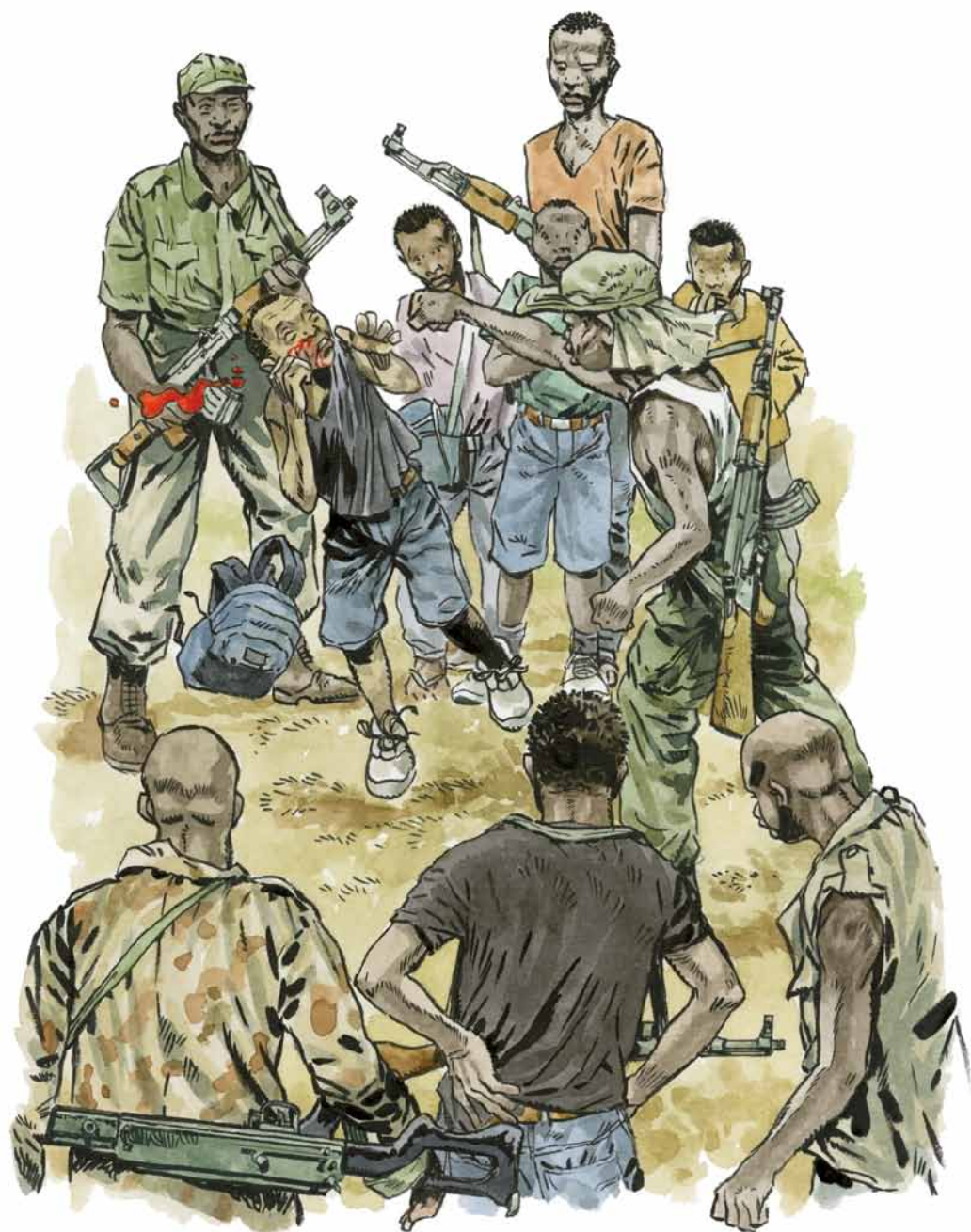
De andere mannen begonnen te lachen. Nestroy slikte. Hij zag dat zij eigenlijk ook nog jongens waren. Ze leken maar een paar jaar ouder dan hij en zijn vrienden.

De rebellen kwamen langzaam in beweging en voordat Nestroy het in de gaten had, waren ze omsingeld.

‘Je zweet, jongen,’ zei de man met het litteken. ‘Waarom?’ Hij keek Nestroy indringend aan. ‘Zo warm is het toch niet?’ Hij wierp een minachtende blik op de andere jongens en schudde toen zijn hoofd.

Dat zijn vrienden ook bang waren, merkte Nestroy toen hij de stem van Irfan hoorde. ‘Laat ons gaan,’ jammerde die, ‘doe ons niks, alsjeblieft.’

De man met het litteken nam Irfan van top tot teen op, zoals een roofdier zijn prooi. Hij liet een dreigende stilte vallen.

Toen ineens, uit het niets, haalde hij uit en sloeg Irfan tegen de grond.

Nestroy hapte geschrokken naar adem. Toch bewoog hij zich niet en hield hij zich stil. Hij keek niet eens naar zijn vriend. Zijn ogen waren alleen maar gericht op de man met het litteken. Die kwam hoofdschuddend dichterbij.

‘Wat een watje,’ zei hij tussen zijn tanden. ‘Ik vrees dat we aan hem niet zoveel zullen hebben. Wat denk jij?’ Hij keek weer naar Nestroy en ontblootte zijn tanden in een akelige grijns.

‘Laten we opschieten,’ zei een van de andere rebellen. ‘We zijn door veel mensen gezien. Het leger weet vast al dat we hier zijn.’

‘Je hebt hem gehoord,’ zei de man met het litteken. ‘Loop rustig mee en we zullen aardig blijven.’ Hij legde zijn hand om de loop van zijn geweer en keek de jongens een voor een aan.

Nestroy wist wat hun boven het hoofd hing. Honderden keren had hij erover gehoord. Thuis, op school en op straat. Mensen spraken erover, waren er bang voor... en wisten dat ze er niets tegen konden doen.

Terwijl ze in het busje stapten, beseftte Nestroy dat zijn leven op dat moment voorgoed veranderde.

350.000 KINDSOLDATEN

Dit verhaal speelt zich af in de Democratische Republiek Congo, een land in centraal Afrika. Daar was enkele jaren geleden een burgeroorlog aan de gang tussen de regering en een groep rebellen. Veel rebellenlegers, en soms ook regeringslegers, hebben kinderen in dienst. Ieder jaar vechten naar schatting meer dan 350.000 kinderen mee in een leger. Kindsoldaten vind je vooral in Afrika, maar ook in Azië, het Midden-Oosten en Latijns-Amerika.

CONGO

WAAROM KINDEREN?

Kinderen zijn zich nog niet zo bewust van de gevaren, en ze gehoorzamen beter dan volwassenen. Het is gemakkelijk hen te laten geloven dat het goed is wat ze doen. Omdat ze klein zijn, kunnen ze onopgemerkt op veel plekken komen. En ze zijn goedkoop: ze krijgen weinig of niets betaald en ze eten minder dan volwassen soldaten.

Kindsoldaten van vroeger

Ook vroeger werden al kinderen ingezet in de oorlog. In de Tweede Wereldoorlog bijvoorbeeld. Toen de Duitsers bijna verslagen waren en de volwassen mannen 'opraakten', liet Hitler ook jongens van een jaar of vijftien meevechten. Zelfs Nederland had in de Tweede Wereldoorlog kindsoldaten. Zo'n 500 jongens tussen de 14 en 17 jaar vochten in het Nederlandse leger tegen de Japanse bezetter in Nederlands-Indië (nu Indonesië).

De Verenigde Naties

De Verenigde Naties is een organisatie waarin 193 landen samenwerken en afspraken maken. Dat doen ze op het gebied van vrede, veiligheid, recht, mensenrechten, gezondheid, enz. In 1989 nam de VN het Verdrag voor de Rechten van het Kind aan. Daarin staat waar elk kind ter wereld recht op heeft. Behalve recht op hulp tijdens een oorlog zijn dat bijvoorbeeld onderwijs, water en voedsel en een eigen mening.

SAMEN STERK

Verschillende organisaties proberen kindsoldaten te bevrijden en op te vangen. Bijvoorbeeld de organisaties die genoemd worden op de bladzijde hiernaast. Op hun websites lees je nog veel meer informatie over hun projecten. Ook vind je er materiaal voor een spreekbeurt of werkstuk en geven ze tips over hoe je zelf een hulpactie kunt opzetten.

War Child

www.warchild.nl/kids

Oorlog is erg gevaarlijk. Kinderen zijn vaak bang en verdrietig. War Child zorgt voor een veilige plek waar ze kunnen spelen en leren. Samen muziek maken, dansen, tekenen, toneelspelen en sporten. Ook leren ze lezen en rekenen, zodat ze niet te veel achter raken. Ze worden sterker en kunnen beter omgaan met hun nare herinneringen.

UNICEF

www.unicef.nl/school

UNICEF is de organisatie van de Verenigde Naties die opkomt voor kinderen. Ze probeert in oorlogsgebieden te onderhandelen met legers die kindsoldaten gebruiken. Soms lukt het dan om kindsoldaten te bevrijden, op te vangen en terug te brengen naar hun familie.

Amnesty International

www.opschool.amnesty.nl

Amnesty International voert onder andere actie tegen regerings- en rebellegers die gebruik maken van kindsoldaten. Met haar acties probeert Amnesty die legers zover te krijgen dat ze geen kindsoldaten meer inzetten.

